ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Τμήμα Πληροφορικής

Εργασία Μαθήματος «Προγραμματισμός στο διαδίκτυο και στον παγκόσμιο ιστό»

ΑΣΚΗΣΗ 02	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΎΟ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΙΣΤΟ	
	Π19204 – Γεώργιος Σεϊμένης	
ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ:	Π19064 – Ευστράτιος Καρκάνης	
	Π19032 – Νικόλαος Γεωργιάδης	
Ημερομηνία παράδοσης	14/06/2021	

Εκφώνηση της άσκησης

Στόχοι άσκησης: Εγκατάσταση application server και database server και μεταξύ τους διασύνδεση, δημιουργία web project, δημιουργία Βάσης Δεδομένων της εφαρμογής, υλοποίηση ορισμένων λειτουργιών.

Σε αυτή την άσκηση θα δημιουργήσετε ένα dynamic web project σε Java το οποίο θα αποτελέσει τον κορμό για την τελική εργασία. Σε αυτό το web project, θα δημιουργήσετε κλάσεις-servlet για να υλοποιήσετε τις λειτουργίες της εφαρμογής σας. Επιπλέον, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε/αξιοποιήσετε κλάσεις που δημιουργήσατε στην προηγούμενη εργασία, με τις κατάλληλες προσθήκες και τροποποιήσεις.

Αναλυτικά Βήματα:

- 1 Εγκατάσταση και παραμετροποίηση application server και database server.
- 1.1 Εγκαταστήστε και παραμετροποιήστε τον Tomcat application server (εάν επιθυμείτε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε Glashfish server ή άλλον αντίστοιχο) και το Σύστημα Διαχείρισης Βάσης Δεδομένων (mysql ή postgress). Η εγκατάσταση του application server να συνδεθεί με το περιβάλλον IDE που χρησιμοποιείτε (π.χ. Eclipse).
- 1.2 Δημιουργήσετε την σύνδεση του application server με τον database server, χρησιμοποιώντας τον αντίστοιχο jdbc database connector για το σύστημα βάσης της επιλογής σας. Χρησιμοποιήστε τη σύνδεση του μοντέλου 3-tier.

2 Δημιουργία Βάσης Δεδομένων

2.1 Δημιουργήστε το Μοντέλο Οντοτήτων-Σχέσεων, το οποίο περιγράφει τη Βάση Δεδομένων που θα χρησιμοποιήσετε για την εφαρμογή σας. Ενδεικτικά θα περιλαμβάνει πίνακες όπως, Ασθενείς, Γιατροί, Διαχειριστές, Ραντεβού. Να περιλάβετε στο μοντέλο σας τις σχέσεις μεταξύ των πινάκων.

- 2.2 Με τη βοήθεια του Μοντέλου Οντοτήτων-Σχέσεων, να δημιουργήσετε και να εκκινήσετε τη βάση στον database server. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε οποιοδήποτε βοηθητικό εργαλείο για την εξαγωγή της βάσης από το μοντέλο (π.χ. mysql Workbench για mysql).
- 2.3 Εισάγετε εικονικά δεδομένα σε όλους τους πίνακες, λαμβάνοντας υπόψη τα εξωτερικά κλειδιά που πιθανώς έχουν οι πίνακες.

3 Δημιουργία web project και υλοποίηση λειτουργιών

- 3.1 Δημιουργήστε ένα Dynamic Web Project.
- 3.2 Δημιουργήστε ένα ή περισσότερα πακέτα κλάσεων, τα οποία θα περιλαμβάνουν τις βασικές κλάσεις που έχετε υλοποιήσει στην προηγούμενη άσκηση.
- 3.3 Δημιουργείστε ένα νέο πακέτο κλάσεων το οποίο θα περιλαμβάνει όλα τα servlet που θα χρησιμοποιήσετε στην εργασία (ενδεικτικά PatientServlet, DoctorServlet, AdminServlet). Στην συγκεκριμένη άσκηση θα υλοποιήσετε μόνο ένα μέρος από ένα από αυτά όπως αναφέρεται στο επόμενο βήμα.
- 3.4 Για το servlet το οποίο θα υλοποιεί τις λειτουργίες του Ασθενή (π.χ. PatientServlet) να υλοποιήσετε τις παρακάτω λειτουργίες:
- 3.4.1 Λειτουργία σύνδεσης (login) για τον Ασθενή.
- 3.4.2 Προβολή στοιχείων του ασθενή (μόνο τα στοιχεία του ασθενούς που έχει συνδεθεί).
- 3.4.3 Προβολή του ιστορικού των ραντεβού του συγκεκριμένου ασθενή.
- 3.5 Για την προβολή του αποτελέσματος κάθε μίας από τις παραπάνω ενέργειες, θα δημιουργείται μία δυναμική html σελίδα μέσω του servlet (ή συνδυασμό servlet και JSP). Δημιουργήστε επίσης τις απαραίτητες στατικές html σελίδες που απαιτούνται.

Οδηγίες:

- Ισχύουν οι ίδιες ομάδες και οι ίδιες οδηγίες με την προηγούμενη εργασία.
- Το συνολικό παραδοτέο θα περιλαμβάνει σε ένα συμπιεσμένο αρχείο: (α) το project, (β) τη βάση δεδομένων (.sql ή .mwb αρχείο εάν χρησιμοποιείτε το Workbench) και (γ) την τεκμηρίωση αντίστοιχα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Γενική περιγραφή της εργασίας	6
2	Επαναχρησιμοποίηση του κώδικα	6
3	Κώδικας Προγράμματος	7
	3.1 Back End	7
	3.1.1 Κατασκευή των servlets	7 8
	3.2.1 Αρχική σελίδα (index.jsp)	8 17
4	3.2.3 Η σελίδα σφάλματος (fail.jsp)	20 o) 22 r) 26
	4.1 Μοντέλο Οντοτήτων-Σχέσεων	27
	4.2 Τα δεδομένα στους πίνακες	30
5	Παραδείγματα υλοποίησης	30
6	Βιβλιογραφικές Πηγές	39

1 Γενική περιγραφή της εργασίας

Η παρούσα εργασία πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο Web Project. Στην ουσία, η σύνθεση του περιλαμβάνει τόσο τα προγραμματιστικά στοιχεία της προηγούμενης εργασίας (κλάσεις και κώδικας), όσο και την εγκατάσταση ενός Web Server και μίας βάσης δεδομένων. Πιο συγκεκριμένα, στο συγκεκριμένο Project έχουν χρησιμοποιηθεί ο Web Server **Apache Tomcat 8.5** και η βάση δεδομένων **MySQL**. Επιπρόσθετα, έχουν προστεθεί πολλά καινούρια αρχεία (.java, .jsp, .css, .png) τα οποία είναι απαραίτητα για την ορθή εκτέλεση του project.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί τόσο στο GUI (Graphical User Interface) της εφαρμογής (χρησιμοποιώντας αρχεία JSP και CSS) όσο και στην υλοποίηση των λειτουργιών που εκτελούνται από την πλευρά του εξυπηρετητή. Οι λεπτομέρειες αυτές περιγράφονται αναλυτικότερα παρακάτω.

2 Επαναχρησιμοποίηση του κώδικα

Αρκετά χρήσιμη φάνηκε η προηγούμενη εργασία, σε οτιδήποτε αφορά την επαναχρησιμοποίηση των ήδη υπαρχουσών κλάσεων. Όλα τα στοιχεία τους ήταν ήδη φτιαγμένα, κι αφού έγιναν οι κατάλληλες τροποποιήσεις, χρησιμοποιήθηκαν παρέα με τα servlets. Το μόνο που άλλαξε σε αυτές τις κλάσεις ήταν η λειτουργικότητα μερικών μεθόδων(επίσης προστέθηκαν ακόμα μερικές βοηθητικές μέθοδοι). Στην προηγούμενη εργασία, το μόνο που χρειάστηκε ήταν να εκτυπώνονται στοιχεία στο τερματικό. Τώρα, στην δεύτερη εργασία, ο κώδικας και η λειτουργικότητα των μεθόδων έχει τροποποιηθεί καταλλήλως, ώστε το όλο project να μετατραπεί ορθά σε ένα Web Project.

3 Κώδικας Προγράμματος

3.1 Back End

3.1.1 Κατασκευή των servlets

Θα εκμεταλλευτούμε την δυνατότητα ανάκτησης στοιχείων από τα Servlet, ώστε να μεταδίδουμε τα στοιχεία προς τις κλάσεις που έχουμε φτιάξει. Μέσα στα Servlet, θα βλέπουμε τι έχει επιλέξει να κάνει ο χρήστης. Ανάλογα με την επιλογή του χρήστη θα μπορούμε να καλούμε την κατάλληλη μέθοδο. Ορισμένα στοιχεία τα οποία φάνηκαν χρήσιμα για την ανάπτυξη των servlets και των μεθόδων, έχουν αντληθεί από διάφορες ιστοσελίδες [1], [2] και βίντεο στο YouTube [3]. Επίσης, εξαιρετικά βοηθητικά φάνηκαν και τα εργαστηριακά παραδείγματα JAVA του μαθήματος [4].

Patient Servlet

Όπως αναφέραμε και πριν, εκμεταλλευόμαστε τα servlet, διότι μπορούμε να ανακτήσουμε από την ιστοσελίδα στοιχεία και να τα περάσουμε ως ορίσματα σε συγκεκριμένες μεθόδους.

Στο Servlet του ασθενούς, έχουμε φροντίσει να αποθηκεύουμε σε μία μεταβλητή την «επιθυμία» του χρήστη. Αυτό επιτυγχάνεται, έχοντας κρυμμένες input ετικέτες σε HTML κώδικα που μέσω της γλώσσας JavaScript παίρνουν μία τιμή ανάλογη της «επιθυμίας» του χρήστη. Η τιμή αυτή περνάει στη συνέχεια στην προαναφερθείσα μεταβλητή. Η «επιθυμία» του χρήστη είναι, μάλιστα, ο ακρογωνιαίος λίθος για την λειτουργία, καθώς με αυτήν επιλέγεται η κατάλληλη μέθοδος από τις κλάσεις.

Οπότε, αν ο χρήστης έχει επιλέξει να κάνει είσοδο στο σύστημα, σημαίνει ότι έχει αποθηκευτεί στη μεταβλητή, κρυφά, η τιμή 6. Αν ο χρήστης έχει επιλέξει να κάνει εγγραφή, τότε αποθηκεύεται η τιμή 5, κοκ. Θα χρησιμοποιηθεί αυτό το μοτίβο, ώστε να υπάρχει συνοχή με τις ενέργειες, πράγμα που θα βοηθήσει και στο να γίνει πιο ευανάγνωστος ο κώδικας.

Ο κώδικας που έχει γραφεί, προς το παρόν, αναλαμβάνει την εγγραφή, την είσοδο, την προβολή του ιστορικού ραντεβού για τον ασθενή και την προβολή των στοιχείων του ασθενή. Αξίζει να σημειωθεί, ότι στην αρχή του Servlet, φτιάχνεται το Data Source της βάσης, αλλά δεν χρησιμοποιείται. Αντιθέτως, περνιέται ως όρισμα στις μεθόδους που καλεί το servlet, όπου χρειάζεται αλληλεπίδραση με τη βάση δεδομένων.

Doctor & Admin Servlet

Αυτά τα δύο Servlets δημιουργήθηκαν ενδεικτικά, και δεν έχουν (προς το παρόν) κάποια λειτουργικότητα. Δεν έχει γραφεί καθόλου κώδικας στις μεθόδους των servlet, καθώς κάτι τέτοιο δεν έχει ζητηθεί στην 2η Εργασία. Ωστόσο, η δημιουργία τους συμβάλλει στο πρότυπο της Γενικής Εργασίας, όπου εκεί θα υλοποιηθούν πλήρως.

3.2 Front End

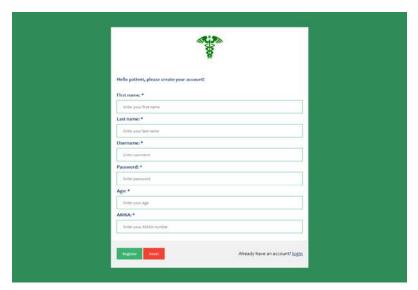
Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στο σχεδιαστικό κομμάτι του Project, αν και αυτό δεν αποτελούσε κύριο στόχο της εργασίας. Για αυτόν τον σκοπό έχει γραφεί αρκετός κώδικας CSS και JavaScript μέσα σε αρχεία JSP όπως και σε ξεχωριστά αρχεία. Τέλος, είναι σημαντικό να δηλωθεί ότι όλες οι σελίδες είναι ομοιόμορφες σχεδιαστικά, δηλαδή έχει χρησιμοποιηθεί κοινός κώδικας CSS για κάθε σελίδα της εφαρμογής. Αυτό όχι μόνο προσδίδει μία αρμονία στο αποτέλεσμα, αλλά κάνει και ευκολότερη την σχεδίαση του όλου project.

Παρουσιάζονται τώρα οι κυριότερες σελίδες που συνθέτουν το γραφικό περιβάλλον της εφαρμογής:

3.2.1 Αρχική σελίδα (index.jsp)

Ξεκινώντας, η αρχική σελίδα που φορτώνεται όταν εκτελείται η εφαρμογή περιγράφεται στο αρχείο index.jsp. Ουσιαστικά πρόκειται για μία φόρμα εγγραφής, όπου ένας ασθενής μπορεί να δημιουργήσει έναν νέο λογαριασμό στο σύστημα διαχείρισης ιατρικών ραντεβού. Τα πεδία που ζητούνται να συμπληρώσει είναι τα ακόλουθα: First Name, Last Name, Username, Password, Age και ο μοναδικός αριθμός AMKA.

Αρχική σελίδα - φόρμα εγγραφής

Σε περίπτωση που ο **ασθενής** διαθέτει ήδη κάποιο λογαριασμό στο σύστημα, μπορεί να πατήσει τον σύνδεσμο "Login", όπου και θα μεταβεί σε μία νέα σελίδα, για να συνδεθεί, την σελίδα login.jsp που περιγράφεται παρακάτω.

Όσον αφορά το σχεδιαστικό κομμάτι της αρχικής σελίδας, έχει υλοποιηθεί κώδικας CSS που ρυθμίζει το φόντο, την γραμματοσειρά, τα χρώματα των κουμπιών, τα μεγέθη και χρώματα των πεδίων της φόρμας, το μέγεθος της εικόνας και πολλά άλλα [5]. Για την εύκολη ανάγνωση του κώδικα, υπάρχουν σχετικά σχόλια που περιγράφουν τι ακριβώς μορφοποιεί ο κώδικας CSS. Ο κώδικας αυτός βρίσκεται εντός των ετικετών <style>....</style> μέσα στο αρχείο index.jsp και είναι ο ακόλουθος:

```
/* set border and background color to the form */
form
{
    border: 3px solid whitesmoke;
    background-color: white;
}

/* the whole page has the same font */
*
{
    font-family:candara;
}
```



```
/* style rules for the body of the page */
body
    background-color: seagreen;
   margin: 0;
    position: absolute;
    top: 50%;
    left: 50%;
    -ms-transform: translate(-50%, -50%);
    transform: translate(-50%, -50%);
input[type=text],
input[type=password]
    width: 100%;
   padding: 12px 20px;
   margin: 8px 0;
   display: inline-block;
   box-sizing: border-box;
   border:1px solid mediumseagreen;
    background-color: mediumseagreen;
    color: white;
    padding: 10px 18px;
   margin: 8px 0;
   border: none;
    cursor: pointer;
    width: auto;
button:hover
    opacity: 0.8;
.cancelbtn
    width: auto;
    padding: 10px 18px;
    background-color: #f44336;
.imgcontainer
    text-align: center;
    margin: 24px 0 12px 0;
```



```
/* set image properties */
img.avatar
    width: 16%;
    border-radius: 70%;
    padding: 16px;
span.psw
    float: right;
    padding-top: 16px;
@media screen and (max-width: 300px)
    span.psw
        display: block;
        float: none;
    .cancelbtn
        width: 100%;
a:visited
    color: #012A6C;
    font-size:16px;
#error_message
    background: #fe8b8e;
    text-align: center;
    font-size: 16px;
    transition: all 0.5s ease;
    width: 97%;
```



```
margin: 8px 0;
    display: inline-block;
    box-sizing: border-box;
    color: white;
    font-weight: bold;
    padding: 0px;
}
```

Αξίζει να σημειωθεί ότι εκτελείται και έλεγχος για την **ορθή** συμπλήρωση των στοιχείων από το χρήστη κάθε φορά που γίνεται κλικ στο κουμπί «Register» της φόρμας. Αυτό γίνεται από την πλευρά του πελάτη (client side), χρησιμοποιώντας κώδικα JavaScript [6], ο οποίος βρίσκεται εντός του αρχείου index.jsp και εντός των ετικετών <script>...</script> . Εάν η φόρμα περιέχει λάθη, τότε η υποβολή των στοιχείων δεν γίνεται αποδεκτή, ενώ επίσης εμφανίζεται σχετικό μήνυμα στον χρήστη. Σε αντίθετη περίπτωση, η φόρμα υποβάλλεται κανονικά και επιπλέον εμφανίζεται νέα σελίδα JSP (register-success.jsp) με το μήνυμα της επιβεβαίωσης εγγραφής.

Ο κώδικας JavaScript μαζί με ελέγχους στη βάση στο επίπεδο server, ορίζουν τους ακόλουθους περιορισμούς για κάθε πεδίο της φόρμας εγγραφής:

- Το πεδίο **First Name** ξεκινάει από κεφαλαίο λατινικό γράμμα και περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα πεζό λατινικό γράμμα αμέσως μετά το κεφαλαίο γράμμα.
- Το πεδίο Last Name ξεκινάει από κεφαλαίο λατινικό γράμμα και περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα πεζό λατινικό γράμμα αμέσως μετά το κεφαλαίο γράμμα.
- Το πεδίο Username δεν μπορεί να περιλαμβάνει μόνο κενούς χαρακτήρες (spaces). Είναι επίσης μοναδικό για την κατηγορία των ασθενών.
- Το πεδίο password περιλαμβάνει τουλάχιστον τέσσερις (4) χαρακτήρες.
- Το πεδίο **Age** περιλαμβάνει μόνο φυσικούς αριθμούς στο διάστημα [1,119].
- Το πεδίο ΑΜΚΑ περιλαμβάνει ακριβώς 11 νούμερα. Είναι επίσης μοναδικό για όλους τους χρήστες.

Ο κώδικας JavaScript είναι ο ακόλουθος που ελέγχει τους παραπάνω περιορισμούς δίδεται παρακάτω:

```
<script>
    function validation()
        var first_name = document.getElementById("fn").value;
        var last name = document.getElementById("ln").value;
        var username = document.getElementById("username").value;
        var password = document.getElementById("password").value;
        var age = document.getElementById("age").value;
        var AMKA = document.getElementById("AMKA").value;
        var error_message = document.getElementById("error_message");
        error_message.style.padding = "10px";
        if (!/^[A-Z][a-z]+$/.test(first_name))
            error_message.innerHTML = text;
        if (!/^[A-Z][a-z]+$/.test(last_name))
            error message.innerHTML = text;
            error_message.innerHTML = text;
```



```
// check password
if (password.length < 4)
{
    text = "Password consists of at least 4 characters!";
    error_message.innerHTML = text;
    return false;
}

// check age
if (!/^[0-9]+$/.test(age) || age > 119 || age <= 0)
{
    text = "Age consist of positive integer numbers and is lower
than or equal to 119!";
    error_message.innerHTML = text;
    return false;
}

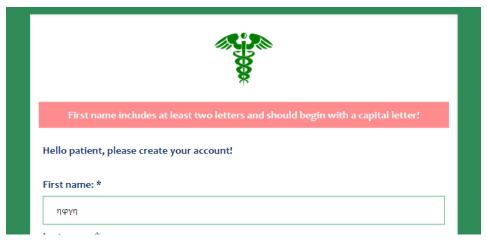
// check AMKA
if (!/^\d{11}$/.test(AMKA))
{
    text = "AMKA should be a 11-digit number!";
    error_message.innerHTML = text;
    return false;
}

return true; // everything is fine, no errors occurred
}
</pre>
```

Επιπλέον, **δεν επιτρέπεται** κανένα πεδίο στη φόρμα να είναι κενό. Αυτό γίνεται με το χαρακτηριστικό «required» που υπάρχει γραμμένο στον ορισμό HTML καθενός πεδίου της φόρμας.

Ακολουθούν ενδεικτικά screenshots που δείχνουν τι γίνεται σε περίπτωση που ο χρήστης συμπληρώσει λανθασμένα την φόρμα (εικόνα 1) και τι γίνεται όταν η εγγραφή ολοκληρώνεται με επιτυχία (εικόνα 2).

Εικόνα 1: Μήνυμα λάθους που εμφανίζεται στο χρήστη, έπειτα από το πάτημα του κουμπιού "Register"

Εικόνα 2:Σελίδα που εμφανίζεται στο χρήστη, έπειτα από μία επιτυχημένη εγγραφή

Όσον αφορά τη σελίδα που φαίνεται στην παραπάνω εικόνα, δηλώνει στο χρήστη ότι η εγγραφή του έχει γίνει σωστά. Ο κώδικας CSS που μορφοποιεί τη σελίδα αυτή βρίσκεται στο αρχείο register-success.jsp εντός των ετικετών <style>...</style> και δίδεται παρακάτω:

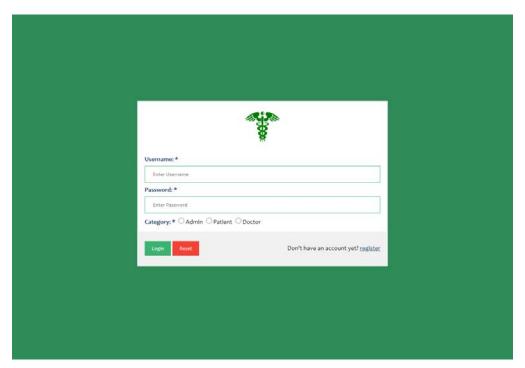
```
<style>
        font-family:candara;
        background-color: seagreen;
        margin: 0;
        position: absolute;
        left: 50%;
        -ms-transform: translate(-50%, -50%);
        transform: translate(-50%, -50%);
        width: 400px;
    .navbar
        font-size: 16px;
        bottom: 0;
       text-align: center;
        background-color: #f1f1f1;
        width: 100%;
       height:20px;
</style>
```


Αξίζει να σημειωθεί ότι η σελίδα αυτή (register-success.jsp) κάνει ανακατεύθυνση προς τη σελίδα login.jsp μετά από πέντε (5) δευτερόλεπτα (από τη στιγμή που έχει φορτωθεί η σελίδα register-success.jsp). Η σελίδα login.jsp περιγράφεται παρακάτω.

3.2.2 Σελίδα σύνδεσης χρήστη (login.jsp)

Στο ίδιο πνεύμα με την σχεδίαση της αρχικής σελίδας που προαναφέρθηκε, κυμαίνεται και η σχεδίαση της σελίδας login.jsp. Όπως εύκολα γίνεται αντιληπτό, η σελίδα αυτή περιλαμβάνει μία φόρμα με δύο πεδία (Username και Password) τα οποία υποχρεωτικά συμπληρώνει ο χρήστης για να συνδεθεί στην εφαρμογή. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την εκφώνηση της εργασίας, δικαίωμα σύνδεσης έχουν και οι τρεις κατηγορίες χρηστών, δηλαδή οι Ιατροί, οι Ασθενείς και οι Διαχειριστές. Για αυτό τον λόγο στην φόρμα υπάρχει ειδικό πεδίο (radio buttons) που επιλέγει ο χρήστης ώστε να δηλωθεί σε ποια από τις τρεις προαναφερθείσες κατηγορίες ανήκει.

Η σελίδα login.jsp

Ο χρήστης συνδέεται στην εφαρμογή εφόσον έχει κάνει **ήδη** την εγγραφή του σε προηγούμενη χρονική στιγμή. Σε περίπτωση που δεν διαθέτει ήδη λογαριασμό στο σύστημα, μπορεί να πατήσει τον σύνδεσμο «Register» για να μεταβεί στην σελίδα index.jsp και να εγγραφεί. Προσοχή, δικαίωμα εγγραφής έχουν **μόνο** οι χρήστες που είναι ασθενείς.

Όσον αφορά το σχεδιαστικό κομμάτι της σελίδας login.jsp, ο κώδικας CSS είναι ο ακόλουθος [5]:

```
<style>
        border: 3px solid whitesmoke;
       background-color: white ;
        font-family:candara;
        background-color: seagreen;
        margin: 0;
        position: absolute;
        top: 50%;
        left: 50%;
        -ms-transform: translate(-50%, -50%);
        transform: translate(-50%, -50%);
    input[type=text],
    input[type=password]
        width: 100%;
        padding: 12px 20px;
        margin: 8px 0;
        display: inline-block;
        border:1px solid mediumseagreen;
```



```
/* set a style for the buttons */
    background-color: mediumseagreen;
    padding: 10px 18px;
    margin: 8px 0;
    border: none;
    cursor: pointer;
    width: auto;
button:hover
    opacity: 0.8;
.cancelbtn
    width: auto;
    padding: 10px 18px;
    background-color: #f44336;
.imgcontainer
    margin: 24px 0 12px 0;
img.avatar
    width: 16%;
    border-radius: 70%;
.container
    padding: 16px;
span.psw
    padding-top: 16px;
```


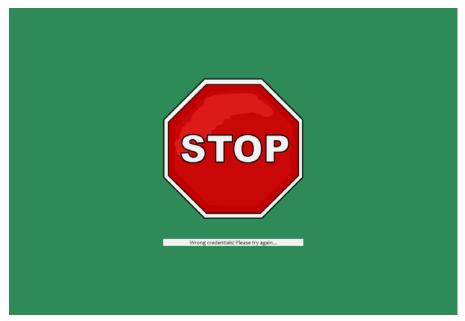
```
/* style rules for the radio buttons */
    input[type=radio] {
        width: 15px;
    @media screen and (max-width: 300px)
        span.psw
            display: block;
            float: none;
        .cancelbtn
            width: 100%;
    a:visited
        color: #012A6C;
        font-size:16px;
        color: #012A6C;
</style>
```

Τέλος, όσον αφορά την φόρμα σύνδεσης, δεν γίνεται κάποιος έλεγχος εγκυρότητας των δεδομένων με την βοήθεια της JavaScript. Τέτοιου είδους έλεγχοι γίνονται από την πλευρά του εξυπηρετητή (server).

3.2.3 Η σελίδα σφάλματος (fail.jsp)

Η σελίδα αυτή (fail.jsp) δίδεται ως απάντηση του server στον χρήστη, όταν τα στοιχεία που έχει υποβάλλει στην φόρμα σύνδεσης (Login Form) είναι λανθασμένα. Αφού φορτωθεί πλήρως η σελίδα αυτή, γίνεται ανακατεύθυνση προς την σελίδα login.jsp σε πέρας τεσσάρων (4) δευτερολέπτων. Η σελίδα αυτή είναι απλή και φαίνεται στην επόμενη φωτογραφία:

Η σελίδα fail.jsp

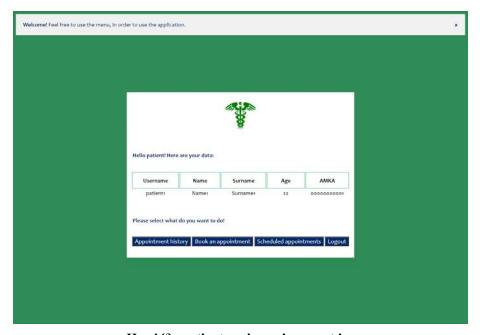
Τέλος, ο κώδικας CSS που μορφοποιεί την σελίδα αυτή βρίσκεται εντός του αρχείου fail.jsp και είναι ο ακόλουθος:


```
.navbar
{
    font-size: 16px;
    bottom: 0;
    text-align: center;
    background-color: #f1f1f1;
    width: 100%;
    height:20px;
}
```

3.2.4 Βασικό μενού του ασθενή (patient-main-environment.jsp)

Όταν ο ασθενής κάνει επιτυχημένη την σύνδεσή του, τότε εμφανίζεται σε αυτόν το βασικό μενού (η σελίδα patient-main-environment.jsp) όπου μπορεί να εκτελέσει διάφορες λειτουργίες. Η σελίδα αυτή φαίνεται στην παρακάτω φωτογραφία:

Η σελίδα patient-main-environment.jsp

Πιο συγκεκριμένα, η σελίδα αυτή αποτελεί το βασικό περιβάλλον διαχείρισης της εφαρμογής για τον ασθενή. Όταν ο ασθενής συνδέεται, μπορεί να δει τα στοιχεία του (<u>Username</u>, <u>Name</u>, <u>Surname</u>, <u>Age</u>, <u>AMKA</u>) που εμφανίζονται σε έναν πίνακα. Τα στοιχεία αυτά υπάρχουν στην βάση δεδομένων που χρησιμοποιεί η εφαρμογή. Επιπλέον, μπορεί να πατήσει ένα από τα τέσσερα κουμπιά που εμφανίζονται στην σελίδα για να κάνει μία από τις ακόλουθες τέσσερις λειτουργίες:

- Να δει το ιστορικό με τα ραντεβού του (Appointment history)
- Να κλείσει ένα νέο ραντεβού (Book an appointment)
- Να δει τα προγραμματισμένα του ραντεβού (Scheduled appointments)
- Να κάνει αποσύνδεση (logout)

Από τις παραπάνω τέσσερις (4) λειτουργίες, έχει υλοποιηθεί μονάχα η πρώτη, δηλαδή το ιστορικό των ραντεβού του ασθενή που έχει συνδεθεί.

Επιπρόσθετα, ο κώδικας CSS που μορφοποιεί αυτό την σελίδα του project βρίσκεται στην σελίδα patient-main-environment.jsp εντός των ετικετών <style>...</style> και είναι ο ακόλουθος:

```
/* style rules for the buttons */
#buttons
{
    font-size:17px;
        text-align:center;
        color:white;
        background-color: #012A6C;
}

/* style rules when hyperlinks are pressed */
a:visited
{
    color: #012A6C;
}

/* style the hyperlinks in the nav section */
a
{
    font-size:14px;
    color: #012A6C;
}

/* the whole page has the same font */
*
```



```
font-family:candara;
body
    background-color: seagreen;
.imgcontainer
    text-align: center;
   margin: 24px 0 12px 0;
img.avatar
    width: 16%;
   border-radius: 70%;
.container
    padding: 10px;
.alert
    padding: 20px;
    background-color: #f1f1f1;
   margin-bottom: 15px;
.closebtn
    margin-left: 15px;
    color: #012A6C;
    font-weight: bold;
    font-size: 22px;
    line-height: 20px;
    cursor: pointer;
    transition: 0.3s;
article
    margin: 0;
```



```
position: absolute;
        top: 50%;
        left: 50%;
        transform: translate(-50%, -50%);
        border: 3px solid whitesmoke;
        background-color: white ;
    .closebtn:hover
    table
        align: center;
        width: 120px;
        height:20px;
        text-align:center;
        color: black;
        border:1px solid mediumseagreen;
        padding: 12px 20px;
        text-align: center;
        padding: 16px;
</style>
```

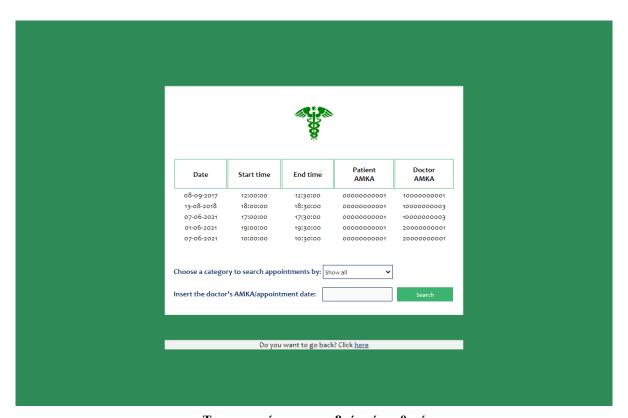

3.2.5 Ιστορικό των ραντεβού του ασθενή (appointment history)

Η σελίδα αυτή χρησιμοποιείται για να προβάλλει στον ασθενή όλα τα ραντεβού, τα οποία αυτός είχε κάνει στο παρελθόν. Φυσικά, η πληροφορία αυτή πηγάζει από την βάση δεδομένων που χρησιμοποιεί η εφαρμογή. Επιπλέον, στην σελίδα αυτή υπάρχει και σύνδεσμος προς τη σελίδα patient_main_environment.jsp.

Σχεδιαστικά, η σελίδα είναι φτιαγμένη με ανάλογο κώδικα CSS με τις προηγούμενες προαναφερθείσες σελίδες της διαδικτυακής εφαρμογής. Τα προηγούμενα ραντεβού εμφανίζονται το ένα κάτω από το άλλο σε έναν πίνακα. Για κάθε ραντεβού παρέχονται οι εξής πληροφορίες: Date, Start time, End time, Patient ΑΜΚΑ και Doctor AMKA.

Ένα παράδειγμα της σελίδας αυτής φαίνεται και στην επόμενη εικόνα:

Το ιστορικό των ραντεβού ενός ασθενή

4 Η Βάση δεδομένων

4.1 Μοντέλο Οντοτήτων-Σχέσεων

Το μοντέλο οντοτήτων-σχέσεων της εργασίας αποτελεί το αρχείο app_db.mwb(my sql). Αποτελείται από τους πίνακες <u>patient,doctor,appointment</u> και admin.

Ο patient έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

PatientAMKA VARCHAR(11)
 Username VARCHAR(45)
 hashedpassword VARCHAR(45)
 name VARCHAR(45)
 surname VARCHAR(45)
 salt VARCHAR(45)
 age INT

Υποψήφια κλειδιά του patient είναι το **AMKA** και το **username** του, καθώς κανένα από αυτά δεν μπορεί να παρουσιάζεται με την ίδια τιμή σε δύο διαφορετικές εγγραφές του πίνακα.Το AMKA και το username ενός ασθενή, τον προσδιορίζουν μοναδικά.

Ο admin έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

Πρωτεύον κλειδί εδώ, είναι το **username** ενός admin.

- Ο doctor έχει τα εξής χαρακτηριστικά:
 - doctorAMKA VARCHAR(11)
 - 💡 username V ARCHAR (45)
 - hashedpassword VARCHAR(45)
 - name VARCHAR (45)
 - surname VARCHAR (45)
 - specialty VARCHAR(45)
 - ♠ ADMIN_username VARCHAR(45)
 - salt VARCHAR(45)
 - age INT

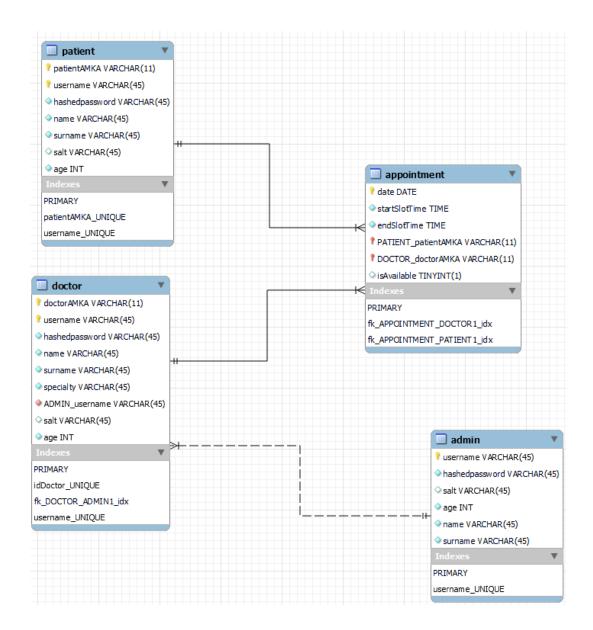
Υποψήφια κλειδιά είναι το AMKA και το **username** του doctor. Επίσης το **username** του admin αποτελεί ξένο κλειδί που αναφέρεται στον πίνακα admin.

- Ο appointment αποτελείται από τα εξής χαρακτηριστικά:
 - 💡 date DATE
 - startSlotTime TIME
 - endSlotTime TIME
 - PATIENT_patientAMKA VARCHAR(11)
 - * DOCTOR_doctorAMKA VARCHAR(11)
 - isAvailable TINYINT(1)

Πρωτεύον κλειδί είναι η τριάδα date, patientAMKA και DoctorAMKA. Έχουμε επιλέξει, ένα ραντεβού να καθορίζεται μοναδικά από αυτήν την τριάδα, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι δεν μπορούν να κλείνονται δύο ραντεβού με τον ίδιο ασθενή και τον ίδιο ιατρό, την ίδια μέρα. Επίσης, τα ΑΜΚΑ αποτελούν ξένα κλειδιά των patient και doctor.

Μία ολοκληρωμένη εικόνα του μοντέλου οντοτήτων-σχέσεων δίνεται παρακάτω:

- Ένας ιατρός μπορεί να έχει πολλά ραντεβού
- Ένας ασθενής μπορεί να έχει πολλά ραντεβου
- Ένας admin μπορεί να έχει βάλει στο σύστημα πολλους ιατρούς

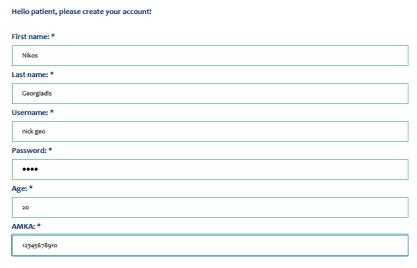
4.2 Τα δεδομένα στους πίνακες

Όλες οι εγγραφές των πινάκων βρίσκονται στον φάκελο sql statements ο οποίος μπορεί να γίνει import στο mysql workbench. Επίσης, σχετικά με την χρήση των δεδομένων σε αυτή την εργασία, έχουμε παραλλείψει το salt σε όλους τους πίνακες που περιέχουν password, καθώς δεν πραγματοποιείται το hashing ακόμα (το password αποθηκευεται μη κρυπτογραφημένο στη βάση). Τέλος, έχουμε αφήσει τη στήλη isAvailable του πίνακα appointment σε αυτή την εργασία (πιθανόν να αφαιρεθεί στην επόμενη εργασία) και έχουμε θέσει σε όλες τις γραμμές της 0, καθώς έχουμε προσθέσει μόνο κλεισμένα ραντεβου.

5 Παραδείγματα υλοποίησης

Σελίδα εκκίνησης (index.jsp)

Ο ασθενής συμπληρώνει τα στοιχεία του για την εγγραφή:

Παράδειγμα συμπλήρωσης φόρμας (σωστά στοιχεία)

Στη συνέχεια, αφού πατήσει το κουμπί της εγγραφής,

Register

εάν τα στοιχεία του είναι σωστά, γίνεται ανακατεύθυνση στην σελίδα registersuccess.jsp και μετά από μερικά δευτερόλεπτα γίνεται ξανα, αυτόματα, μια ανακατεύθυνση στη σελίδα εισόδου χρήστη (login.jsp). Σε αυτή τη φάση, έχουν αποθηκευτεί κανονικά τα στοιχεία του χρήστη στη βάση.

Επιτυχία εγγραφής

12345678900	2rf	1234	Rf	Ed	NULL	42
12345678910	nick geo	1234	Nikos	Georgiadis	NULL	20

Η εγγραφή στη βάση(η στήλη που είναι null περιέχει το salt)

Ανακατεύθηνση στη σελίδα εισόδου χρήστη

Ακολουθούν μερικά παραδείγματα λάθους εισαγωγής στοιχείων:

Περίπτωση λάθους στο First name(ξεκινάει με πεζό λατινικό γράμμα)

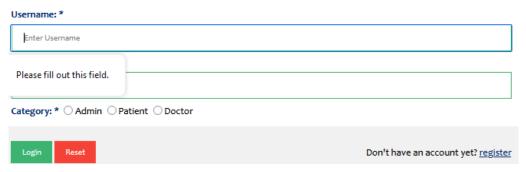
Username should not consist of only space characters!
Hello patient, please create your account!
First name: *
Georgios
Last name: *
Seimenis
Username: *
Password: *
••••
Age: *
20
AMKA: *
11122233344

Περίπτωση λάθους στο username(αποτελείται μόνο από κενούς χαρακτήρες)

Περίπτωση λάθους στο username/AMKA(ο χρήστης έδωσε ένα υπάρχων AMKA ή username)

Ο χρήστης άφησε κενό κάποιο πεδίο

Στη σελίδα **index.jsp**, υπάρχει και ένας σύνδεσμος που μας μεταφέρει απευθείας στην **login.jsp** εάν ο χρήστης θέλει να κάνει απευθείας login:

Already have an account? <u>login</u> **Login** σύνδεσμος

Σελίδα εισόδου χρήστη(login.jsp)

Εδώ, έχουμε τη δυνατότητα να επιλέξουμε την κατηγορία χρήστη που κάνει login μέσω των radio buttons(προς το παρόν δεν έχουν κάποια λειτουργικότητα διότι μόνο οι ασθενείς μπορούν να κάνουν login)

Login evós patient

Όπως και στην index.jsp έτσι και εδώ, υπάρχει ένας αντίστοιχος σύνδεσμος για την εγγραφή(register):

Don't have an account yet? register

Register σύνδεσμος

Στη περίπτωση λάθους εισαγωγής στοιχείων(ο χρήστης δε βρέθηκε στη βάση), μεταφερόμαστε στην **fail.jsp** και μετά από λίγο, πίσω στην **login.jsp**:

Fail.jsp

Σελίδα περιβάλλοντος ασθενή(patient_main_environment.jsp)

Ο ασθενής που έκανε προηγουμένως login, έχει πρόσβαση στα στοιχεία του και σε μερικές ενέργειες:

Hello patient! Here are your data:

Τα στοιχεία του ασθενή

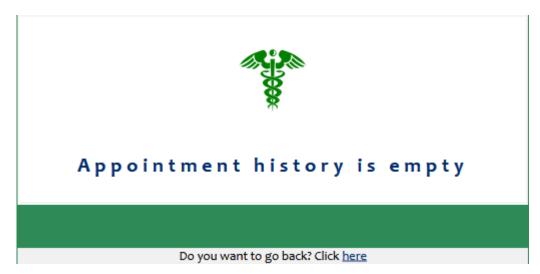

Please select what do you want to do!

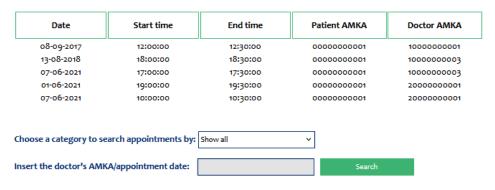
Οι ενέργειες του ασθενή

Η μόνη λειτουργική για αυτή την εργασία, είναι η προβολή ραντεβού(Appointment history).Ο συγκεκριμένος ασθενής έχει άδειο ιστορικό:

Άδειο ιστορικό ασθενή

Ένα παράδειγμα ασθενή με γεμάτο ιστορικό, είναι αυτό του patient1.Κάνοντας εγγραφή ως patient1 έχουμε τα ακόλουθα ραντεβού:

Ιστορικό ραντεβού patient1

Το ιστορικό ραντεβού ενός ασθενή αποτελείται μόνο από αυτά με ημερομηνία προγενέστερη της σημερινής ή αυτά με τη σημερινή ημερομηνία αλλά με το endSlotTime μικρότερο της στιγμιαίας ώρας:

date ▼	startSlotTime	endSlotTime	PATIENT_patientAMKA	DOCTOR_doctorAMKA	isAvailable
2021-07-01	18:00:00	18:30:00	00000000001	10000000003	0
2021-06-13	19:00:00	19:30:00	0000000001	10000000001	0
2021-06-13	11:00:00	11:30:00	00000000001	10000000002	0
2021-06-07	17:00:00	17:30:00	0000000001	10000000003	0
2021-06-07	10:00:00	10:30:00	00000000001	20000000001	0
2021-06-01	19:00:00	19:30:00	0000000001	20000000001	0
2018-08-13	18:00:00	18:30:00	00000000001	10000000003	0
2017-09-08	12:00:00	12:30:00	0000000001	10000000001	0

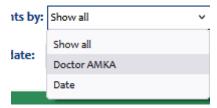
Όλα τα ραντεβού του patient1

Date	Start time	End time	Patient AMKA	Doctor AMKA
08-09-2017	12:00:00	12:30:00	0000000001	1000000001
13-06-2021	11:00:00	11:30:00	0000000001	10000000002
13-08-2018	18:00:00	18:30:00	0000000001	10000000003
07-06-2021	17:00:00	17:30:00	0000000001	10000000003
01-06-2021	19:00:00	19:30:00	0000000001	2000000001
07-06-2021	10:00:00	10:30:00	0000000001	2000000001

Το ιστορικό ραντεβού του patient1 στις 13/6/2021 ώρα 16:12

Παρατηρούμε πως υπάρχουν δύο ραντεβού στις 13/6/2021, ένα που τελειώνει στις 19:30 και ένα στις 11:30. Στο ιστορικό, εμφανίζεται μόνο αυτό που τελειώνει στις 11:30 αφού η ώρα προβολής του ιστορικού είναι 16:12.

Ο ασθενής, έχει το δικαίωμα να κάνει προβολή μόνο συγκεκριμένων ραντεβού με φίλτρα(βάση Doctor AMKA και Date). Επιλέγουμε κάποιο φίλτρο από το option box και στην συνέχεια γράφουμε την τιμή του φίλτρου(πχ για doctor AMKA):

Επιλογή φίλτρου "Doctor AMKA"

Choose a category to search appointments by:	Doctor AMKA V	
Insert the doctor's AMKA/appointment date:	10000000003	Search

Αναζήτηση ιστορικού ραντεβού με ΑΜΚΑ ιατρού 10000000003

Date	Start time	End time	Patient AMKA	Doctor AMKA
13-08-2018	18:00:00	18:30:00	0000000001	10000000003
07-06-2021	17:00:00	17:30:00	0000000001	10000000003

Αποτελέσματα

Τέλος, όπως και στα υπόλοιπα πεδία έτσι και εδώ, εμφανίζονται τα ανάλογα μηνύματα αν κάτι πάει στραβά:

Δεν βρέθηκαν αποτελέσματα για κάποιο ΑΜΚΑ

Invalid Date format

Ο ασθενής έβαλε λάθος μορφή ημερομηνίας

6 Βιβλιογραφικές Πηγές

- [1] "W3Schools Online Web Tutorials." https://www.w3schools.com/ (accessed Jun. 13, 2021).
- [2] "Stack Overflow Where Developers Learn, Share, & Build Careers." https://stackoverflow.com/ (accessed Jun. 13, 2021).
- [3] "Servlet & JSP Tutorial | Full Course YouTube." https://www.youtube.com/watch?v=OuBUUkQfBYM (accessed Jun. 13, 2021).
- [4] "GUNet2 eClass Τμήμα Πληροφορικής | ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΙΣΤΟ | Έγγραφα." https://gunet2.cs.unipi.gr/modules/document/document.php?course=TMB117&ope nDir=/201102161747563cexy8tj (accessed Jun. 14, 2021).
- [5] "HTML | Responsive Modal Login Form GeeksforGeeks." https://www.geeksforgeeks.org/html-responsive-modal-login-form/ (accessed Jun. 13, 2021).
- (6) "Contact Us Form Validation Using Javascript | Form Validation In Javascript -YouTube." https://www.youtube.com/watch?v=WY4rvU4ImgE (accessed Jun. 13, 2021).